

Nr. 67.

Brasovu,

25. Augustu

1857.

Gazetă ese de doi ori pe săptămână,
adeca: Miercură și Sâmbătă, Fără
cându-se va putea. — Pretul lor
este pe 1 anu 10 f.; pe diuumetate a
5 f. m. c. înaintre Monarhiei.

Pentru tineri străini 7 f. pe 1 sem., și
pe anul întregu 14 f. Se numera
la toate poștele c. r., cum și la totu
noscutii nostri DD. corespondenți. Pen
tru serie „petitu” se ceru 4 c. m. c

GAZETA TRANSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Adjunctii de pretura Carl Schelker, Matheus Orel si
Franz Robercz se denumira de pretori in Ardeau.

Calatoria Maiestatei Sale c. r. apostolice in Ungaria.

Pesta, 27. Augustu. Intre statuiile trenului și ourtile lui de
corate cu totu felul de flori și frunziare sîu Maiest. Sa salutat de
comunele respective intru' pena ce ajunse catra jumetate pe 10 la
Szobb. Inaintea Köbölkututui, asia suna cuvintele reportului, trenul
separat dupa nesec semnale, unor cititori pote bine cunoscute din
esperiintia, care inse suna cam la flori, (la stilu) stete deodata pe
locu. Unu periculu se credea ca se aprobia, inse din norocire elu sîu
neinsemnatioriu, ca se bagă in séma de timpuriu. Rotile cele dinainte
ale locomotivului esisera din pantă de feru (din ogasiu); aceasta
casiună aici o intardiere aprope de unu patrariu de óra, dupa care lo
comotivul earasi îsi continuă rut'a.

In Szobb se prezintă c. r. presidiute alu comitatului pentru tie
nntul Hont, consil. gubern. Simon de Bossányi cu judele scaunului
Vamos-Miaclă. Dupa scurta manere aici, calatori Mai. Sa mai incolo
pe echipagia de curte preste Damasd, Letkés scl. la Ipolyság, unde
astepta unu banderium de comitat — de 50 iusi — care insocitu de
altu despartimentu urmara pe Mai. Sa la cas'a comitatului. Lucra
torii dela baile din Schemnitz ca la 300 insi facea spalieru si dela
obeliscu siruri de femei si fete. Mai. Sa primi in persóna omagiul
baiatilor carii alergasera din departare spre scopulu salutarii monar
cului. De aci procese la Balasa-Gyarmath pena unde ilu urmă ban
deriul costumatu in portu deosebitu, unu banderiu de nobili cu dol
mana veneta si gaitane (sinure) de argintu, cioreci albi, cu gaitane
rosie si siabracu care dedea o privire pitorésca; aici mai venira si
cicosi in ismene si camasia alba cu peptariu rosu, si banderiul popo
rului urmă pe Mai. Sa in calatoria la pôrt'a de triumfu cu column
toscane si arcu crucit cu girlande de verdétia si cu ieóna s. Stefan
deasupra si cu inscriptiune:

„Légy üdvöz köztünk daljas fejedelme magyarnak.“

Tribunele erau decorate de fete imbracate in albu cu cununi, in
care intonara imnul poporului. De aci prin verdétia, care representa
vr'o 50 areuri, procese Mai. Sa intre poporu pena la cortelu, in cas'a
comitatului, unde bineventara pe Maiestate 60 de nobili, popime si
alte auctoritati si deputatiuni.

In 27. porni Mai. Sa dupa visitarea oficiolatelor pe la 8 si pe la
2 ore sosi la Rima-Szombath, unde dupa bineventare sîu dinéa si séra
iluminatiune; pe la 4 ore in 28. Aug. ajunse Mai. Sa in Rosenau, lo
calitate baiasiésca, unde sîu primitu de episcopulu, autoritati si a. si
visită espusatiunea industriala de acolo, dupa care facu o escurgere
pe munti. —

Scolele noastre mici si mari.

(Urmare din Nr. 61.)

In V. A. D. Boros-Sebes.

Scolari in anulu 1857 — 1854

18. parochia Béel	avú scolari (46)	(46) scola nu e.
19. — Bernidia	(32)	(32) " "

Scolari in anulu 1857 — 1854		
20. parochia Bokszeg	118	118 scola este.
21. — Ignyesd	(31)	(31) " nu e.
22. — Kertes	39	(39) " 1854 nu era, acum este.
23. parochia Miniad	(26)	(26) " nu e.
24. — Neagra	38	38 " este.
25. — Revetes	40	40 " "
26. — Rossia	48	58 " "

In Distr. V. A. D. Galsa (comit. Aradu).

Scolari in anulu 1857 — 1854		
27. parochia Apatelek (Mocra)	(70)	(70) scola nu era, a cum este.
28. parochia Galsa	98	98 " este.
29. — Gyulicza	(58)	(58) " nu e.
30. — Gurba	127	98 " este.
31. — Felmenés	110	101 " 1854 n'a fostu.
32. parochia Kerüls	125	128 " "
33. — Kresta-Ménés	(38)	(38) " nu este.
34. — Kurta-Kér	(132)	(132) " nu e. (?)
35. — Simand	65	42 " nu era, a cum este.
36. parochia Ternova	(198)	(198) fora scola. (?)
37. — Világos (Siria)	109	106 scola acum e.

In Archidiaconatulu Berettyoense (in Biharia).

In districtulu V. A. D. Farnasiu.

Scolari in anulu 1857 — 1854		
38. parochia Csanalos	30	58 scola nu era, a cum este.
39. parochia Csujafalva (Ciulesci)	24	28 " "
40. — Farnos	41	58 " era, este.
41. — Fegyvernek (Fegerniu?)	30	45 " este.
42. — Hagymádfalva (Spinusiu)	45	75 " nu era, a cum este.
43. parochia Kis-Totfal (Paulesti)	30	53 " este.
44. — Kovágh	49	49 " "
45. — Nadánytelek (Nedariu)	57	55 " nu era, a cum este.
46. parochia Sárszeg	45	58 " este.
46. — Sarco	22	43 " "

In V. A. D. Pappfalva.

48. — Csetelek (Ciutelecu)	50	63 " nu era, a cum este.
49. parochia F. Derna (Dernisióra)	35	45 " este.
50. — Görbesd et Kövesegyháza (Gurbesci Seliste)	32	38 " nu este.
51. — Papfalva (Popesci)	45	58 " nu era, a cum este.
52. parochia Sástelek	30	44 " nu era, a cum este.
53. — Széplák	18	38 " este.
54. — Terje (Trie)	54	81 fora scola.

In distr. V. A. D. Lunca (totu in Biharia).

55. parochia Apáti-Keresztur	18	20 scola nu era, a cum este.
56. parochia Deda	54	64 scola este.
57. — Dezsér	44	63 " "

Scolari in anulu 1857 — 1854				
58. parochia Genyéte	42	58	scóla este.	
59. — Kétz	52	57	" "	
60. — Monos-Petri	35	19	scóla nu era, a-	
cum este.				
61. — Sz. Lázár	71	75	" este.	
62. — Vedres-Abány?	39	22	" nu era, a-	
cum se afla.				

In Archidiaconatu Crisianu (totu in Biharia).

In distr. V. A. D. Beișianu.

Scolari in anulu 1857 — 1854			
63. parochia Beiusiu	56	62	scóla com. este.
64. — Belényes-Ujlak	34	48	„ nu era, a-
cum se afla.			
65. parochia Feneres	21	58	„ nu e.
66. — Fenesin	27	50	scóla nu era, acum e;
67. — Füzegy	24	23	„ „
68. — Gyalány (Delani)	45	58	„ „
69. — Jánosfalva	10 ?	58	„ „
70. — Nyegersfalva	15	28	„ „
71. — Petrány	65	48	„ „
72. — Valány	34	48	„ „
73. — Pokola	15 ?	82	„ „
74. — Preszaka	57	87	scóla era si este.
75. — Sonkolyos	48	63	„ nu era, a-
cum se afla.			

(Varma.)

TPANCCIABANIA.

Сас-Регінă. (Adăparea цеп. еаръ а Ревнівне пептръ кз-
попштереа Трансільвани.) Ачестъ Ревнівне се афъ дифііндатъ
дп Трансільвания ка de 18 ană кз статуте луптъріте de кѣтъръ dom-
піторвлѣ ші тетбрїй еї, се adăпъ пе фіекаре анѣ дп къте впвлѣ
din орашеле съсештї, unde 'шї дуптърътъшескѣ впї алтора ideile,
еаръ шаі вжртосѣ квпощтіцеле ші афлъріле лорѣ дп таі твлїе
ратврї зле штіпцелорѣ; кз тоте ачества чеі таі твлїе пытаж-
тенї ші дпкъ кіарѣ къртърапї пічі пъпъ дп zioa de астъзї пз
штід дпкъ déкъ ексістъ о асеменеа ревнівне дп патрія пбстръ,
— кз че скопѣ се дуптимеіезе ачea ревнівне пытърбсъ de кѣ-
търъ върбадї чеі таі de фрлпте ші таі ренаміцї аі попорвлѣ съ-
сескѣ din Apdealѣ ші че фолоскрї adse ачееаш пъпъ актм аче-
лвї попорѣ ші totѣодатъ патріе.— № e дпсъ пічі o тіpare: пеп-
тръ ка чіпева съ прічепѣ скопвлѣ ші фолоскрї виорѣ дпсодірї а
ле бтепілорѣ дпвъцатї дп федвлѣ ачеста, се чере ка елѣ дпсвши
съ фіе отѣ пз патаі „трекятѣ пріп школї,“ квт есте ворба, чі
отѣ дуптъ adевърѣ дпвъцатѣ, каре шї а фъкятѣ дпвъцътра шті-
indu ші дпцелепчкпea (Фъръ каре дпвъцътра пз пытеште пі-
тікѣ) de професіоне а відеі сале; еаръ чіпе пз аре ачесте калі-
тъдї, дуптъ adевърѣ пічі съ'шї таі пеरзъ тімпвлѣ кз чітівлѣ шті-
рідорѣ деспре ревнівпіе бтепілорѣ дпвъцатї.

Анă фостă сăлăç а премиile ачестеа дисемпърă ла диштий-
цареа decspre adsparea regnispеi сэсă пытите, пептрă ка съ со
дисделегъ ши астъдатъ. квикъ дисемпътатеа еї пептрă квопште-
реа патриеи ши totădătъ пептрă дисълпираа ши скимбараеа de
idei а дисълпираа есте тăлтă mai mape deкăтă ap креде óме-
нил de рăндă.

Адвокатура дин естимпъ а ревнівні, прекват штимпъ, с'а цінність
ла орашвлъ Sac - Perinъ № 21. ші 22. Августъ п. Престо 200
тетрій аі ревнівні се афлак Фацъ веніції дін тóте орашеле ші
цинністьріле ляптуря кареле локвейскъ сасі; обсервъмпъ лисъ къ рев-
нівнія констъ дін 405 тетрій актвалі ші 54 тетрій кореспон-
дингі. Perinenії ка коннадіопалі пріштіръ пе фрадії лордъ боседі
къ тóть нітінчоса солепітате ші кълдэръ, къ тсікъ, ізтінчесі,
тесе, тоасте шч.

Есчеленція Ca Dn. варонѣ Бедес de Шарберг диппекатѣ пріп стареа са болтъвбсъ, пз а потутѣ вені да адѣпаре ѹп калітатеа са de прешединте алесѣ пе відъ, de ачееа прешединга о пѣртѣ ка суплііторѣ алесѣ din 1855 D. копоіларѣ de фінанцъ Іосіфъ Фр. Траш, кареле о ші деокрісе кз вѣдѣ кважитѣ інтересантѣ пѣртѣ історії патрії. Din ачелѣ кзважитѣ алѣ ѹпвъдатълѣ ораторѣ афльтѣ къ орашвлѣ Регінѣ ѹпкѣ а фостѣ ка ші челе mai тѣлте четъді ші ораше але Трансільвaniel, о колопіѣ романѣ пытіѣ Ruconium, deонре каре ші антиквлѣ ўеографъ Птоломеѣ потепеште, еарѣ інскріцію стръвекї кслесе de історіквлѣ Саіверт adеверезъ mai пресвѣтѣ de опі че ѹndoіель, квакѣ Регінвлѣ а фостѣ локвітѣ odiniбрѣ de романі ші а стѣтѣтѣ ѹп deanдропе комѣпікъчне четатеа ші колонія романѣ ѹпвечіпатѣ Utidava сѣд Doricava, каре астѣзі се пытеште Марѣш-Ошорхеѣ ші къ диппѣчѣ пѣтереа романілорѣ с'а ретрасѣ din Apdealѣ (275 диппѣ Xc.), асеменеа четъді аѣ рѣтасѣ ѹп прада попбрълорѣ по made ші барбаре, каре ѹпсѣ ѹп кврсвлѣ вѣкврілорѣ аѣ перітѣ

фъръ а лъса врео крътъ de фаптеле лордъ, еаръ апои дн вѣкълъ 12-леа вениндъ дн церъ колопії цермане (caci), аж оквратъ ші Perigordъ, апои пателе і о'а скімоситъ din Ruconium, днтьтъ пела 1228 дн Perigordъ, днпъ ачееа дн Perigordъ. Щчл. щчл. щчл. — D. C. T. Вертишер прешединеле орашълъ ръспунсе Длгъ Трагъ дн терминъ фрътъши ші плінъ de тълътътъ. Днпъ ачеста се читъръ статътеле ревпіонъ ка totdeasna, апои комітетълъ ачелейа днші dete рапортъ дн скрісъ decspre тóте лвкъръле сале de песте anъ, прекът ші сокотеліле, din каре афлътъ, къ ревпіоне dicinre а-към престе зпъ кълпітълашъ de 4871 фр. $2\frac{1}{2}$ кр. т. к., кътъ ші престе зпъ Fondъ лъсатъ ревпіонъ de кътръ Есч. Ca Dn. баронъ Герінгер.

Денъ тѣте ачестеа се дичепръ шї се континтаръ desvateri
шї dickspí de кътръ къціва бървадї de фрпте тай вжртоеъ пе-
кътнлък істориe, шї алѣ етнографиe, се арѣтъ тіпъріеа тай та-
топръ доктните de o mapе importanцъ пептръ історіа патриe шї
анзме континтареа лакръріоръ ръносаг. бар. Йосіф Кемені шї а-
лѣ Antonie Крпд, кът шї а архівълък резпікнєи шї алтеле
тай твлте. —

Cronica straina.

ІТАЛІЯ. Неаполе, 20. Августа. Транспортні дії ар-
те веніте къ коръбій дела Марсілія се стрѣквартъ din поѣ дн-
льгутрвлѣ цереї; earъ de алтъ парте ее adевѣрѣзъ, къ фаміліа
лві Мѣратѣ (фостѣ одатъ реце Неаполітанѣ, квмпатѣ алѣ лві Na-
полеонѣ I., чи вчісѣ ла 1815) лвкръ аквтъ пе фацъ, ка съ поѣ
реінтра дн Neapole ші а реоквпа тропвлѣ. Полідіа се пвсе din
поѣ дн чеа mai neodixnitбрє тішкаре.

ФРАНЦА. *Париж*, 30. Августъ. „Мониторъ“ репортéзъ къ Императору а жисъ № 29. № пагрълъ дела Шалонъ. — „Патрия“ скрие, къ Пр. Воропиди ва решънѣ Къимъкатъ № Молдова, пентръкъ пътеріле п'ар авѣ фрептълъ а чере депнпераа лв. — Къ датъ 31. репортéзъ тотъ „Мониторъ“, къ репортеле дипломатиче дптрѣ челе патрѣ пътері ші Портъ с'аѣ рефнченпъ № Съмѣста трактъ.

О сочіетате фрапчесъ се пъсе къ тотъ adinceвъ а прімі воіъ дела федеръчнпа Цертапъ, ка съ факъ впъ подъ стътъторъ пре-стѣ Pinъ; непхтъндъ алтфеліг спера просперареа ачестві планъ, о'а днтррлітъ къ алтъ сочіетате din Baden, ти каре архідѣкатъ се афъ ші локвъ decennatъ пентъ къдipea подълві. Гъбер-нълъ din Baden се днвои ла ачоотъ днтррепindere, тисъ пъ се кpede, къ се воръ кам днвои ші стателе федерате цертапе din 99 de каксе.

Ла конгресълъ статистикъ інтернацionalъ, каре се діне ес-
тимъ ші лікъ кіаръ ти зімеле ачестеа ти капітала Австрої а
трьмісъ ші Франца пе репресжнапції ротвляї ачесті штінді-
фікъ. Ап ачестъ конгресъ, свыт репресжнгате тóе стателе Ев-
ропії ші ти кжтпвлъ челъ *mal iшнорантъ*, ти кътпвлъ статистиче,
вотъ афла твлте *date* преа інтересанте ші віне ректіфікате din
конгресълъ ачеста.

ТӨРЧІА. Konstantinopolе, 22. Августъ. Іп министерівлѣ түрческѣ с'а фъкѣтѣ о мікѣ скітваре пъиъ дн datылѣ ачеста, къче Хәпі Кiamilѣ, min. de ресбоіс се demicisnѣ пептры петъл-дуктіріле че ле арътѣ армата къ елѣ ші дн локбі се denymі Мехемедѣ Рушdi Паша. Се сюпъ, къ demicionатлѣ къ Mex. Күпрюслі Паша с'ар фі ші ексілатѣ, пы се штіе de че. Дествлѣ, къ кріса пептры Принчіпате аѣ фъкѣтѣ таре сгомотѣ дн Констан-тінополе дн тóте пласеле, dap' тай вжртосѣ дн пласа тілітарь, каре штіе, че ва съ zikъ а траңе деңетѣ къ ачеле патрѣ пітерлі негұхшыміте.

Konstantinopolie. Се крепеда таре, къ Л. Редклифъ ва първсі Кнополвѣ пе кътвва тімш, дпсъ елѣ токта акът фъкъ паші ла Портъ, пентръ ка се прітескъ дпвоіреа Порція ка Англія съ'ші поѣ трече армателе кътръ India пріп стржтбреа de пъткптѣ Съез, ла чеа че віче-рецеа Езіпетиаі се дпвоісе; дпсъ къ тобъ інфлвіда че се зіче, къ о аре ла Портъ, нѣ патѣ ревши къ плапвлѣ ачеста; къче дпкредереа а перірѣ дптре палателе ачеста.—Апої Англія маї аре кіарѣ дп гвра Marei рошие о інсвль патітѣ П'римѣ ші Adenѣлѣ ші лесне поѣ фі періквлбсъ. Акът interплчілѣ австріакъ вар. Прокеш — de а кърѣ тъпъ черквла маї ері дп Biена ыпѣ memorіалѣ decспre кріса de акът ші dec- пре фачендеа пентръ компнереа лвкрлѣ дп Конополе — а фъ- кутѣ ыпѣ пасѣ колективѣ din партеа птерілорѣ Европене ла гв- бернлѣ енглезѣ, ка елѣ съ се дпдѣплече а преда інсвла ачеса din гвра търеі рошие. — Doї пріетенї дп dбъ каксе de інтересѣ съ ші ажѣтѣ ші съ ші чёргъ дптр'ачелашѣ моментѣ дп лвтеа дпдемотивѣ.

— De ministre plenipotent de la Prusse à la Porte se dénomme
D. de Pichter —

Деспре врео кончентрате а армателоръ ръсешті пе ла грапциеде турко-австріаече, ка ла 2—300.000. Ап Константіополе

Но се штіе піміка, ші кз тóте штіріле прівате din azd, ачеста е пітмаі զ креділітате ешітъ din фрікъ, op din шірьші de a ce фолосі да скопрі кз юстфеліз de фрітімідірі. —

OCTINDIA.

(Ортаре din Номінралъ тр.)

Кліма. Се дінделеце de cine, кз дєпъче India ръсърітепъ domnіtъ de енглезі se дінтиде дінтире градіріле 7 пъпъ да 35 de лъдітіе чеографікъ, adіkъ din апропіореа екваторілі de съб zona чеа маі фервінте, зnde есте веçпікъ варъ, пъпъ діндіреп-тлъ бвпъбръ а Прінчіпателоръ рошпеншті, а Бънатглъ, а Лом-бардіе щчл., — апоі ші кліма сеé ділсшіреа аервлі ші а тем-ператврі трење съ фіе форте фелібрітъ. Свсъ adіkъ маі спре пордъ, ne зnde съпт ші твпці, апвлъ аре ка ші пе ла поі патрі пърдъ, прітвваръ, варъ, тóтпъ ші еарпъ, еаръ апвтіе еарна е форте аспръ; пе ла тіжлоклъ Indiei кліма есте domolъ, пічі еарпъ аспръ пічі варъ преа фервінте. Еаръ дін партеа каре се пітеште Dekanъ се пітъръ пітмаі дозъ пърдъ а ле апвлъ, adіkъ вна сечетбс сеé варъ ші вна пілібс сеé прітвваръ, къндъ плохъ 5—6 лвпі дінтр'яна. Саре mіézzzi ші adіkъ спре таре кніма е преа фервінте, каре din порочіреа бтепілоръ се маі астжіппръ пріп твпці ші пріп таре. Вжтврі батъ дінпрікошате, чеа че еаръш фаче біне таре, къчі префаче ші кзръцъ атмосфера чеа дінгрекатъ de аттіеа газзрі пітврбс; еаръ плюіле челе кълд-рісе факъ ка пътжптлъ съ подескъ ка о прікосінцъ тінінпать. Но лъпгъ ачеста патріа маі дірві пе India ка о твлдітіе de ржврі тарі ші тічі, каре скатврэзъ din твпці чеа маі діналі аі пътжптлъ пітміді Хішалаіа, алъ кърі пісквлъ челъ маі діналі Dавалагірі аре о діллдітіе тъсвратъ de 26,340 үртіе, пріп үр-таре апропе de дозъ орі маі діналі de кътъ челъ маі таре танте din Европа пітміті Ст. Готардъ дін Елеведіа ші de 3½ орі маі таре декътъ бвпъ бръ Бгчечвлъ пострѣ а кърі діллдітіе пе ажкпне пічі пъпъ ла оптъ тілі үртіе; — дінтрі асеменеа пір-чедъ ржврі ші din твпці Цеавацірі сеé Іоахірі, еаръш да 24,156 үртіе діналі, апоі Nілгері, твпці Гатес, Траванкоре, Гаров, Маг, Арапектомій; карії тої се рътвресскъ de тінінпать дін тóте пърділе. Ржвріле челе маі тарі ші маі de фріпте съпт: Cindъ сеé Indalъ, Пінгрідъ, дінтріпітъ din алте 5 ржврі (Idraotес алъ скріторілоръ гречі din зілеле лві Александръ тарелі), Сетлеце, Баіах сеé Брао (Хіфасіо алъ античілоръ), Бапъ, Нервіddax, Таїті; Кістпах, Годавери, Maxamuddi, пітерпіквлъ Гангес, ржвлъ челъ маі сжптъ алъ Indilоръ, кърівіа еі ді факъ дінкінчвне de zeé; Братапнтра, Iравадді, Шіттавнгъ ші алгеле маі тічі о міе, пе лъпгъ каре маі съптъ ші лакврі ші ане ті-нірале.

Пътжптлъ афаръ пітмаі din твпці чеа маі діналі есте форте подіторъ; дін кнеле цері сечерішвлъ се фаче ші de треі орі пе апш din ачееаш въкатъ de локъ! Окзпъчніле бтепілоръ съпт маі вжтосч: Семъпатлъ de зрэзъ ка челъ ші кътатъ ші челъ маі de фріпте продектъ, каре съплінеште ші пыне ші тътълігъ ші фертвръ, економіа de vite, montanistікъ (бывшагврі), спълатвлъ do авръ твлтъ, кълтівареа de тътасъ форте бвпъ ші твлтъ, de бвтвакъ ші de ненптърате ратврі indvstrіale; еаръ комерчівлъ Indiei есте de чеа маі таре дінсемпнтьате, пе каре пъпъ актъ пі-ціпе націоні ділъ штіръ прецві de ажкпнс. Нітмаі бвтвакъ се скобе din India престе апш преоте впі тіліонъ тъжі (44 тіліоне ока), тътасъ твлтъ, танвфъпнръ фрітвс; маі вжтосч шалврі, кордоване, пеі de тігръ, пеоскъріе, філдішъ (осч de елефантъ, севръ), лєтпнрі фелібріте, пілапте ароматіче сеé діресврі, дро-гърі сеé пілапте пітврі спіцері, твтвпн, indiro (ла патрі тіліоне ока), кочепіль, афіонъ (опітврі), зрэзъ, зъхаръ, саго, салітв, diamante ші алте петрі скампіе, дінкъ ші о съптъ de алді арті-квлъ. Импортлъ de търфі din алте цері дін India ділкъ се схіе да схіе de тіліоне престе апш.

Нітмаі дінтрі ачеста ділкъ пітврі се фікіе орі чіпе ла пе-търціпітлъ інтересч пе каре'лъ аре Британіа de а'ші пъстра ка оріче прецві domnia ca дін India, еаръ Rscia de a o ръспінпе ка оріче прецві de аколо.

Dінтрі тóте падінпіле ші попоръле Indiei попорълъ кареле побітъ пітмеліе пропрія de Xindъ сеé Inds есте челъ маі пітъ-росч ші тогіодатъ релатіве челъ маі кълтіватъ. Xindъ алъ апле-каре кътръ штіпнде; аттіа пітмаі къ спірітлъ de касть ціне мін-діле лъпгдіте, къчі фіекърі класе de локвіторі дін есте ертатъ а діввъца пітмаі аттіа, пе кътъ ле тъс връ брамині ші пітмаі а-честіа діші пістрэзъ дірептлъ de a діввъца ші а фаче орі че воръ вреа еі. Брамині алъ ла четатеа Бенарес кіаръ ші о зпі-версітате, зnde се дінвацъ теолоціа, філософіа, математіка, аст-ропоміа, хеміа, ботанікъ, medivina, історіа, дірептвріле; тоате ачесте штіпнде ділсь се прівеськъ пітмаі ка топополъ алъ каство попешті, din каре пе схіфе ка челемалте класе съ ia врео парте.

Че е дірептъ, брамині алъ дінгріжітъ ка попорълъ маі престе totd съ дінвеце а чіті ші а скріе; чи ачеста пе се фаче ка скоп-

de a се лътіна, чи пітмаі пітврі ка попорълъ съ потъ чіті кър-діле фъквте totd de брамині, ка планш de алді цініе дін оріе релевібс, алді дінтрі дін крідинга дешерть ші дінтрі о спіпнере ка totd дівітчеаскъ. —

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ШІ МОЛДАВІА.

Інтрігъ ділломатікъ.

Свпт ачестіа тілгъ піблікъ „Oest. Z.“ о кореспондінцъ, каре се пітврі чіті din твлтъ піпкте de ведере ка атепцівне терітатъ, ea кзпінді ачестеа:

Бжкреміші, 19. Августъ. Комісаріалъ франчезъ, вар. Талеі-пандъ кълторі ері ла Брашовъ; скопвлъ кълторіе ачештеа се діа фі о рекреаре. D. de Талеірандъ вреа а се фолосі de о-касіне de a bedé ші Трансіланіа чеа романікъ, діпъ че діа фікпнгатъ аттіа Валахія тікъ. Проспекте політіче пе ва аве D. комісарія франчезъ ші спре скопвлъ ачеста ар фі ръз къндъ 'шіар фі алесч о даръ че стъ свптъ губернілъ австріакъ. Op дірз къ а вртъ се скапе de піпкнгателе салутърі ші оваціоні, de каре съ ва фі сътвратъ. — Пріп ачестеа оваціоні се адвче Франца дінтрі о пісъчніе препвсъ, къче пріп ачеста каптъ о үтбръ, ка кът ар аве дін піаплъ ка съші кроіескъ дірептъ ескісівъ дін Прі-чіпіате, каре трактатлъ de Парісъ ділъ діа пітмаі дінтріе Е-ропе.

Лпайнте de ачеста се піртлъ ротврі ка асеменеа комплем-тенте кътръ Rscia, діп' дін Оріентъ a debenitъ префікторіа de модъ, пе каре о свгѣ къ лаптеле татеа ші ротврі практісізъ теорія зпкілдъ комісаріалъ (репнітлъ Талеірандъ, пророквлъ Франціе ші атіквлъ лібертъції ка тіністръ естернъ свптъ револю-ціоне ші свптъ Napoleonъ — діпълдатъ de Napoleonъ I. 1806 ла Dвче de Беневентъ ші тъпа лві чеа дреаптъ ла дікеіеа трак-тателоръ de екс. ші ла трактатлъ de Тілсіт 1807 ка Rscia ші Prscia, пріп каре се дінпнрді Церманіа првсіанъ ка къташа лві Христосч —), каре ера дін квітітеле ачестеа: „Ворба с'а dată отвліві пітврі ка съші асквпнъ квітете.“

А ліпгші пе Франца е актъ політика зпні партіте, каре кріде, къ ка ажкторіалъ пітері ачестеа ва еши ла кале ка зпні проіектъ, пе каре'лъ скісеръ ла лътінъ. А вреа ка съ ворбескъ аічі чіпева деспре пеінтересаціе прекомп ші деспре твлдъ-тбескъ Rscie; ачеста че е дірептъ авеа пілане сале ка сімпа-тіеле че ле къчеріа, діп' фоліселе църілоръ din партеі ділкъ ера фаптъ, ші маі апоі тóте зъчеа ла пічбреле Ліппер. Ніколае дін Прічіпіате. „Тóте ачестеа се рествріаръ ші еаръш воръ вені ла модъ дінадъчне пе воръ маі аве че спера dela Франца, къче о інфлінпцъ реалъ пітмаі о пітвріе веçінъ пітврі аічі ексерца.

Ачеста о възбръ de твлтъ енглезі ші, фіндкъ еі пе потъ схіпері по рвші, с'аіш амътвратъ стръпсч лъпгъ Австріа. Се потъ еспнда тіліоне пе о сочітате de вапоръ есторсъ ка фіпеце, се пітврі ка ачеста въна плъчереа чеа твлтъ прецвітъ, ка съ се вадъ флагпра франчезъ пілтіндъ пе Dвпъре, діп' се діншалъ чіпе 'ші формтъ вр'о піррере, къ аічі ар пітё алтъ пітвріе екоерда акті-вітате дірьтіріе, дікътъ ачеса, каре тіжлочеште комерціалъ ді-ректъ алъ църілоръ ачестора ка дітмаа чеесалалтъ. De секвръ Ав-стріа ера пітвріе чеа маі dестоінікъ ші маі потрівітъ ла ач-еста, ділсь пеглінпцъ тімпнрілоръ трекватъ a dată Rscie впі пре-авантажі, каре'лъ ші аре актъ; ші апоі Франца се піре, къ і deckide актъ крлеа спре алъ пітё еаръші фолосі ка діплі-пітвате.

Rscia се префаче актъ, ка кът еа ар кътита пе копда Фран-цие ші се въквръ възъндъ кътъ de біне требвє съ о ажкте пе еа Франца. Опшъ статъ ротвріпескъ ка впі пріпцъ стръпінъ a фостъ проіектъ ка челъ апнітітъ алъ Францие; пітврікъ впі статъ ка по-поръчніе de орініпе ротврі ва цініе ка Франца, каре е статвлъ челъ маі енергікъ ші челъ маі пітврікъ алъ відеі сеé расеі а-честеа, апоі губерніе франчезе авеа ші маі de твлтъ ла ін-ітъ, ка съ се факъ Ліпператлъ Францие Ліпператъ пітврі тóтъ віда ачеста ділкъ кіаръ дела Рішелье пъпъ ла Лідовікъ Фі-ліпъ. —

Папротапістлъ а къстатъ пе Европа торепте (апе тарі ре-пезі) de схіпце. Пріпцъ ка стръпінъ пітврі момпнгатъ de фадъ е попосівілъ, аша діп' се дінтрі впі стадіш трансіторів ла тіж-локъ, впінпеа съ се реалісезе, впі пріпцъ пітврікъ се ва пірріе попрактикалъ; ва врта че требвє съ вртезе, ачеста ера пітвріе Францие.

Rscia квітеть: Пріпцъ ка стръпінъ пе ва вені ші пе требвє съ віпъ, къче атвпч ей воїв фаче фронтарів ка контрапії Францие; totgші ажкторітіш а реаліса впінпеа, къ ачеста заче дін піланвлъ твдъ, пітврікъ ea ва адвче пе ротврі ла дінпнрекері ші десбі-паре; пофтале de десфачері de олалъ еаръш воръ дічепе кътъ de кврнгдъ ші ей атвпч воїв пъши ла тіжлокъ пітврі дірептъ попорълъ, аша токта, кът о фъкві ей ачеста дін Полоніа (аді-цъндъ пе попоръ асюпра боіерілоръ). —

Акстрія ші Апглія ав пътврпсід ўшбе ачеста, еле пз вреад чееса че воіескі челе дось пътері, еле вреад пътшай атьта, ка Прінципателе се капете о пътвчпне, каре съ ле фів прійтіре пептв віла афларе ші старе матеріалъ; еле вреад аічі, о старе секвратъ de дрептв, еаръ пз цапъ дріфітъ дп карпе церманъ, пічі вілк тіжлокъ пептв Ресія, ка съ се редпкзібескъ еарыш аічі. Еле пз воіескі есперименте оеіз пшері ла провъ, чи вреад а zidi пе челе чо лі с'аі датѣ де аічі; еле пз вреад ка съ се ватжо-корескъ пачеа de Парісі, че конституція дріпредітатеа Пордії пріп-тієреа вілкі пътру а теріторіалы еі, д'ачеа пз се дріпакъ еле къ вілк пріпціп стрілінъ, фіръ de каре апоі вілкіпна е о певзпіе.“ De аічі зіче коресп., къ Тврчіа, къ тóте къ е датіре тілтв Фран-деі, тогаші требвє съ се опупъ къ тотѣ респектамъ ші съ зікъ, пз, ба пз. —

De аічі се тіръ кореопондінтеle do Пресія, къ со аліазъ къ Франда ші къ Пресія пе конта Церманіе дп казса Прінципателоръ ші і пшпе дріпредірі, къ діръ ea (Пресія) вреа, ка Церманіа съ се вакъдескъ ші съ се архіч дріп'вілк ресвоіз фръцескъ, цер-манъ къ церманъ? — дп адевъръ е къ греј а дескірка ші по-двлк гордіанъ din Церманіа, къче атьтѣ лібералістій кътѣ ші ре-пкліканій цермані кам дела 1848 дріпакъ дріпірікіаръ капетеле попорвлі, де акум цінъ віла ші пштакъ віла, къ церманії требвє вілді, ші апоі о парте вреад ачеста съптв Пресія, алта съптв алте аспічій. —

Алтѣ артіклъ еарыш преа інтересантѣ ворбеште деспре пе-ште дріпакъ, че с'ар фі ескатѣ дріпре вілкіпшті ші ре'пторшій емігранці, каре дпсъ пз фіръ консістенте, къче вілкіпшті съп-атѣтѣ de ліціді дп Валахія, дріпкътѣ пз се маі сперéзъ алта д-кътѣ о тажорітате маі тогаші пептв вілріе, деспре ачеста дпсъ датѣ датѣ. —

БІБЛІОГРАФІЙ.

Хріпареа півлікірій кърцілоръ ротъпешті, че се афль дп лібрерія **Д. ГЕОРГІЕ ІОАНІДІ** дп Баккрешті, дп страда ліпскапілоръ Nr. 24, дпсъ каталогвлкъ din 1857.

Пептв ствдіалъ лімбелоръ стрійне:

(Dіkçionare, Dіalóge, Grammatich.)

Вокавіларів de лімба церманъ ші ротъпъ, къ адъюїреа челоръ маі обічнітіе ші дп конверсацізме пріїміте квінітіе стреіне de Пах. Teodoră Stamati докторъ de філософіе шчл. (Іаші 1852) 49 леі 20 пар.

Вокавіларъ ші dialogъ дп треі лімбі ротъпешті, рясеште ші тврчеште de I. Paschal. + 31 леі 20 пар.

Географіе.

Географіе пептв тінеріміеа ствдіосъ de I. Цепіліш а 4-а едіці-не, карт. 2 леі 10 п.

Географіе пептв школело прімаре къ о хартъ а Moldabie de D. Гасти (Іаші 1854) 6 леі 30 п.

Географіе (тансалъ) de T. A. Ласріанъ, пептв класса II. а шко-лелоръ прімаре din Moldavia картопатъ (Іаші 1857) 1 леі 20 пар.

Географіе (тансалъ de) пептв класа 3-а, de ачела'ші авторъ карт. (Іаші 1857) 2 леі 10 пар.

Атласъ тікъ de Кортамберт къ о хартъ а Ромъніе (Ф.) карт. 10 леі 5 пар.

Атласъ пош de Кортамберт, компасъ de 40 карте колорате (Ф.) карт. 27 леі.

Атласъ de Кортамберт, компасъ de 64 карте, костографія, фі-ографія фісікъ ші історікъ 39 леі.

Географіе (елешенте de) пептв требвінда тіперілоръ дріпчептвіорі de Г. Шопп (1839) 2 леі 10 п.

Харта Манамонділъ + 5 леі 25 пар.

Европеі	5 „	25 „
„ Аоеі	5 „	25 „
„ Афрічеі	5 „	25 „
„ Амерічеі	2 пътру	11 леі 10 пар.
„ Ромъніеі	1 леі	5 п.
„ Прінципателоръ Danzsiene ші а вілкі пътру din Тврчіа, ко-лоратъ, пшл. de Лонгет. (Парісі 1852)	11 леі	10 пар.

Харта Европеі, мапе de пърете дп 16 фоі, колоратъ дріпісъ пе пінзъ ші верпісатъ, de Meicau mi Michelot. 77 леі 5 п.

Ачестъ хартъ аре о лауніме de 8 палмѣ ші о лъдіме de вілк ст. ші о палмѣ.

(Ва врта.)

БЮЛЕТІНЬЛД ОФІЧІАЛД.

Nr. 18809 1857.

2147.

ПУБЛІКАЦІЕ.

Денъ opdінічпеа дпалтсі команде суперіорі de оасте, а дпалтвлкі миністерів de інтерне ші а дпалтвлкі миністерів de фі-нансе din 18. Іюлі 1857, квірісь дп вілтівіяш іпперіале din 29. Іюлі 1857, тъп. XXIX. №р. 134, танца de сквіреа dela сервіцілк тілітаре, че с'а фостъ дріпітв пептв апвіл 1857, дп с'ємъ de віла міліе чіпчі супе фіоріні т. к., се ва ціпіе пекітва-тъ дпкъ ті пептв апвіл 1858.

Денъ § 5 алъ регулятівіял пептв съєстітвіеа дп серві-цілк тілітаре din 21. Феврарів 1856, (віл. im. din an. 1856, тъп. VII., №р. 27), фечіоріл дріпетораці а тіліта, карі пе дріп-спеера танцеі дорескъ а фі сквіті de дріптареа дп сервіцілк оствішоекъ, дп язпа язі Оптомъре а апвіл, че пречеде ре-крітареа, ав п'є чёръ а се предпсемна пептв дріпспеера танцеі ла дерегъторія політікъ а черквілоръ доръ de асаж-таціїпе, къчі алфелів воръ авеа а'ші дріпакъ пштакъ шіе'ші, д'єкъ череріле доръ аштернте маі тързів пе се воръ язі дп вігаре de сеамъ.

Сівіл, дп 21. Августъ 1857.

Дела ч. р. губернътіл пептв дп тарелі
Прінципатъ алъ Ардеалъ.

Nr. 2955 pol. 1857.

ЛІНШТИНЦАРЕ.

Дела ч. р. претвръ се фаче пріп ачеста квіоскетѣ, квіткъ да 11. Октомбріе (29. Септембріе) а. к. да 11 бре дпнітіе de амэзі се ва ціпіа дп капчеларіа компалъ din Сатвалпг лічі-таре спре асігірареа кърпірітіл дп компале: Сатвалпг, Чер-натъ, Твркіш ші Бачфал пе тімпіл вілтіма Октомбріе 1858, ла каре тоці ачеіа, каріл воіескъ а се оквіа къ дріпспіндіреа ачеста къ ачелъ адаосъ се пофескъ, ка kondіціїл лічітадіе ачестеіа се потѣ четі орі ші квілді ла апвіті капчеларіе компалъ.

Сатвалпг, дп 22. Августъ 1857.

Дела ч. р. претвръ.

Insciiintiare de Prenumeratiune

la

Gazet'a Transsilvaniei

SEMESTRU II.

dela 1. Iuliu 1857.

Essemplare se afla deajunsu.

Pretiulu pe unu Semestru e 5 fr. mon. c. in leuntrulu Monarchiei si 7 fr. seu 21 sfanti in afara.

Prenumeratiunea se face pela c. r. oficie postale si la cunoscutii vechii nostri DD. Corespondenti, ca si pana acumu. —

Kspesrile ла вірсъ дп 4. Сентембре к. п. сіаіш ашеа:-

Адіо ла галвіні дріпіртешті	.....	7½
„ „ арцілтѣ	.....	105½
Ампрітітѣ 1854	.....	
челз націоналъ din an. 1854	.....	83½/16
Олігіадіе металіче веікі de 5 %	.....	81½/4
Ампрітітѣ de 4½ % deza 1852	.....	71½/4
de 4% detto	.....	
Сордіе deza 1839	.....	
Акційле ванкілді	.....	963½

Адіо дп Брашовѣ дп 5. Сентембре п.:

Акція (галвіні) 4 ф. 49 кр. тк. Арцілтѣ ..... 3½ %